

DEJAN STOJILJKOVIĆ

TESLA:

PESNIK NAUKE

N. TESLA.

ELECTRIC CIRCUIT CONTROLLER.

(Application filed June 3, 1897. Renewed June 15, 1898.)

Fig. 3

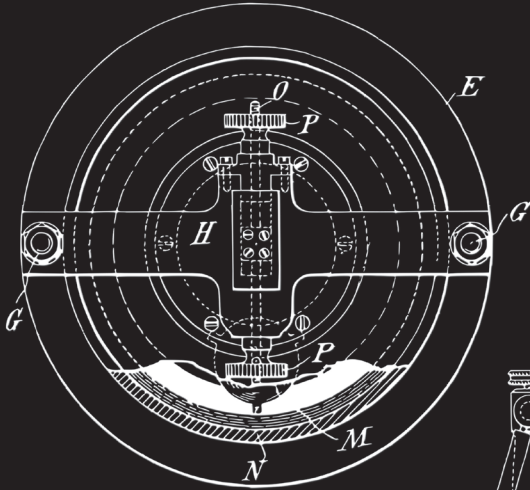

Fig. 2

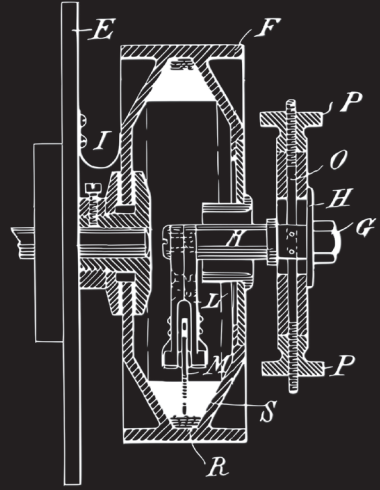
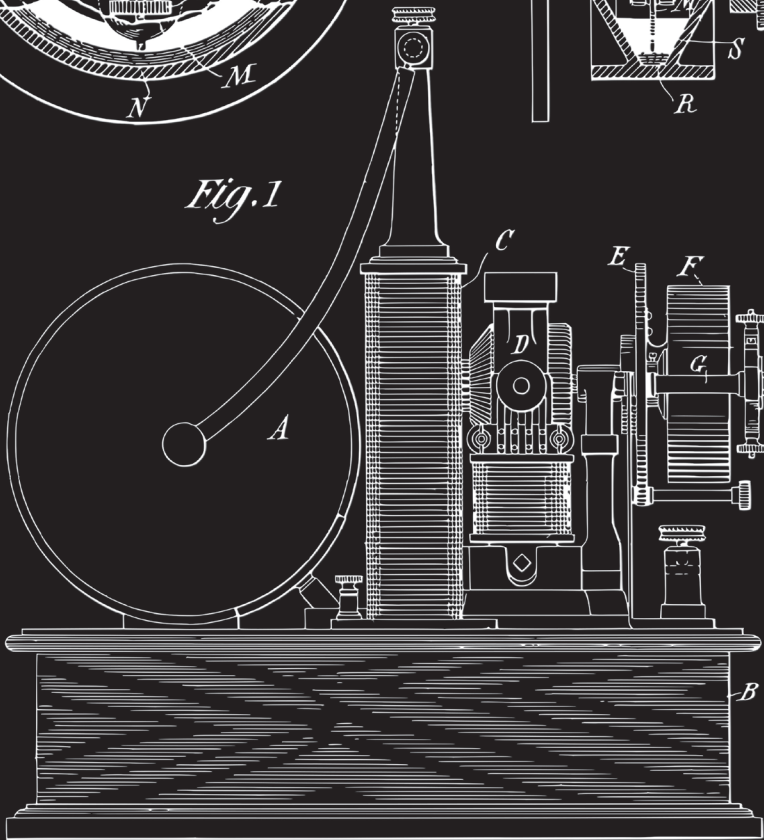

Fig. 1

“

KADA GOVORIMO O ČOVEKU, IMAMO KONCEPT ČOVEČANSTVA KAO CELINE I, PRE NEGO ŠTO PRIMENIMO NAUČNE METODE NA ISTRAŽIVANJU NJEGOVIH KORAKA, MORAMO TO DA PRIHVATIMO KAO ČINJENICU. ALI, DA LI IKO MOŽE DA SUMNJA DA SVI MILIONI INDIVIDUA I SVI NEBROJENI TIPOVI I KARAKTERI ČINE ENTITET, JEDINICU? IAKO SMO SLOBODNI DA MISLIMO I DELAMO, MI SE DRŽIMO ZAJEDNO, KAO ZVEZDE NA NEBESKOM SVODU, NERASKIDIVIM VEZAMA. OVE VEZE SE NE MOGU VIDETI, ALI MOŽEMO DA IH OSETIMO. KAD POSEČEM PRST, BOLI ME: PRST JE DEO MENE. KADA VIDIM DA MOG PRIJATELJA BOLI, TO BOLI I MENE: MOJ PRIJATELJ I JA SMO JEDNO. I SADA VIDIM POGOĐENOG NEPRIJATELJA, GRUMEN MATERIJE ZA KOJI OD SVEG GRUMENJA MATERIJE U UNIVERZUMU NAJMANJE MARIM, I TO ME OPET RASTUŽUJE. ZAR TO NE DOKAZUJE DA JE SVAKO OD NAS SAMO DEO CELINE?

”

NIKOLA TESLA
IZ ČLANKA

„PROBLEM POVEĆANJA LJUDSKE ENERGIJE”, 1900.

”

TESLA JE BIO I PESNIK, ON JE DOŠAO IZ NAŠE BUDUĆNOSTI, ALI TAMO SE I VRATIO. TESLINO NAUČNO DELO TEK DOLAZI, BIĆE SHVAĆENO OD NARAŠTAJA KOJI TEK DOLAZE I KOJI TREBA DA NASTAVE NJEGOVO DELO.

”

MATJIA BEČKOVIĆ

”

TESLA ZASLUŽUJE MNOGO VIŠE POŠTOVANJA NEGO ŠTO JE DOBIO.

”

**ILON RIV MASK,
JUŽNOAFRIČKO-AMERIČKI PREDUZETNIK I INŽENJER, SAOSNIVAČ, DIREKTOR I
DIZAJNER PROIZVODA U KOMPANIJI „TESLA“**

UVOD:

ILUMINACIJE

U jednom od retkih intervjua koje je dao tokom svog kratkog života, veliki Branko Miljković je rekao: „Sve istinske formule sveta su poetske. Često buljim u Ajnštajnovne formule i verujem da se i one mogu prepevati. Savremena fizika bi mogla da uzme za epitaf Bolderov stih: 'Čovekov put vodi kroz šumu simbola'. Moja formula: 'Reči su moć i okvir sveta. Sve što se dešava, dešava se na području jezika i simbola, bilo da se radi o atomima ili o zvezdama'.”

Pitanje koje se, logički, nameće jeste: Ako se naučne formule mogu prepevati, da li je onda moguće obrnuto? Da li se poezija može prevesti u formule? U nauku? I ako je to moguće, kakav čovek je kadar to da učiniti?

Po svoj prilici - izuzetan.

Da li je Nikola Tesla bio takav čovek? Prometej koji je po cenu velike lične žrtve doneo čovečanstvu svetlo? I u bukvalnom i u figurativnom smislu.

„Širenje civilizacije se može uporediti sa širenjem vatre.

Prvo je to tiha iskra, a onda podrhtavajući plamen, a onda moćni požar koji postaje sve jači i brži.”, rekao je jednom Tesla.

Kroz kakvu je to šumu simbola prošao genije iz Smiljana i šta je tamo sreo i spoznao?

Mnogo godina kasnije, horde naučnika pokušavaju da dešifruju njegovu ogromnu zaostavštinu. Kao da je Tesla došao na ovaj svet da postavi civilizaciji pitanje, zagonetku, na koju samo on zna odgovor i da ode, ostavi svet u sumnji i nedoumici, vraćajući se u svetlo iz koga je potekao.

Sam Tesla je to objašnjavao više nego jednostavno:

„Dar mentalne energije dolazi od Boga, vrhunskog bića i ako mi koncentrišemo naše misli o toj istini postajemo skladni sa ovom velikom moći. Moja majka me naučila da treba svu istinu tražiti u Bibliji.”

Kada čitate ove njegove reči, dođe vam da pomislite da nema nikakve razlike između nauke i magije. I da se magijom naziva nauka koju ljudski um

još uvek nije u stanu da doku-
či. Mađionaičar Tesla je na svet
gledao drugim očima, on je pro-
nicao u njegove druge dimenzi-
je i duboke tajne i odatle crpe
nadahnuće za svoj naučni rad.

„Pa on jeste bio naučni ša-
man.”, kaže Vlada Pištalo, do-
bitnik NIN-ove nagrade za svoj
roman o Tesli. „A nova tajnovi-
tost odlikuje duh vremena, bilo
da se radi o zombijima, vampi-
rima (još jedna srpska priča koja
se primila u Americi) ili čarob-
njacima. Tesla i jeste bio nauč-
ni čarobnjak. Da bih opisao nje-
gov i Edisonov sukob, ja sam
skoro doslovno citirao delove
srpske bajke 'Čarobnjak i nje-
gov šegrt'.”

U svojoj knjizi „Tesla: Pro-
nalazač modernog”, autor Ri-
čard Manson, američki autor i
direktor „Srednjezapadne čiste
energije”, fonda za zaštitu ži-
votne sredine dao je upečatljivo
i koncizno viđenje Tesle i nje-
govog doprinosa čovečanstvu:

„Ovaj plodni osobenjak
predvideo je nastanak mobilnih
telefona, laserskog oružja, ve-
štačke inteligencije, interneta,

telefaksa i letelica koje se podi-
žu uspravno. Za svog života Te-
sla je prijavio oko trista patena-
ta i savremenoj privredi doneo
je elektromotore, robote, daljin-
sko upravljanje i radio. Prema
tvrdnjama Američkog instituta
za elektroinženjerstvo počet-
kom dvadeset prvog veka, 'ka-
da bismo iz našeg industrijskog
sveta uklonili rezultate rada go-
spodina Tesle, točkovi industri-
je prestali bi da se okreću, naši
električni automobili i vozovi
bi stali, naši gradovi utonuli bi
u mrak, naše fabrike bile bi mr-
tve i nepomične'.”

